

PODRUŽNICA TIVAT BOKELJSKE MORNARICE KOTOR

– Kratak istorijat –

Tivatska podružnica Bokeljske mornarice Kotor osnovana je 1972. godine, a za njenog prvog predsjednika (zvanični naziv te funkcije glasio je predsjednik Narodnog odbora Opštine) izabran je tadašnji tivatski gradonačelnik Božidar Daro Petković. Tačan datum osnivanja podružnice Tivat je 16. mart, ali je za Dan podružnice izabran 17. april, u čast i spomen na herojstvo mornaričkih oficira Milana Spasića i Sergeja Mašere, koji su 17. aprila 1941. godine digli u vazduh razarač „Zagreb“ da ne bi pao u ruke italijanskom okupatoru i tom prilikom i sami poginuli, svjesno žrtvujući svoje živote.

Podružnica Tivat Bokeljske mornarice Kotor tradicionalno obilježava taj dan polaganjem vijenca na spomenik narodnim herojima Spasiću i Mašeri u Velikom gradskom parku u Tivtu, zajedno sa ostalim učesnicima ovog svečanog čina.

Razvojem pomorstva i brodogradnje u Lastvi i Tivtu razvijala se i Bokeljska mornarica. U XVIII vijeku pomorci iz Lastve služili su na peraškim brodovima koji su korišćeni za odbranu od okupatora, kao i za prevoz državne pošte do Venecije, a ponekad i do Carigrada. Lastovsko pomorstvo bilo je na vrhuncu u periodu 1705–1797. godine. Tokom tog gotovo stoljetnog razdoblja ono posjeduje 23 veća i manja jedrenjaka sa 25 patrona i 2 kapetana.

Mornari Bokeljske mornarice iz Donje Lastve, 1866. g.

Mornari Bokeljske mornarice iz Tivta, 1905. g.

Bokeljska mornarica najviše je regrutovala mornara i oficira iz Lastve. Barjaktar Mornarice nosio je neprekidno barjak Bokeljske mornarice preko 50 godina, sve do 1910. godine. Mornari su pod odorama i oružjem nastupali prilikom značajnih svečanosti. Takođe su prilikom sahrane mornara Bokeljske mornarice u kompletnoj odori i pod oružjem držali počasnu stražu i bili u sprovodu. Mornare iz Lastve i Tivta pri nastupima na proslavama u Kotoru i lokalnim nastupima pratile su žene i djevojke svečano odjevene u poznatoj lastovskoj nošnji.

Novi impuls razvoju tivatske opštine i pretvaranju Tivta iz seoske u gradsku sredinu bila je izgradnja remontnog zavoda Arsenal, 1889. godine. Tada je Ratnoj mornarici Austrougarske Opština Tivat poklonila zemlju između rta Pakovo i rta Seljanovo radi izgradnje Arsenala „a kako bi domaći ljudi dobili koru kruha“, kao to piše u odluci tadašnjeg Opštinskog vijeća. Iako tivatskog Arsenala više nema (na njegovom mjestu danas se razvija drugi sektor pomorsko-turističke privrede – marina „Porto Montenegro“), njegov značaj od osnivanja do zatvaranja 2007. godine za privredni razvoj ovog kraja bio je nemjerljiv.

U današnje vrijeme, kad pomorstvo u Boki odavno više nema onu ulogu koju je imalo u prošlosti, žitelji Opštine Tivat čuvaju uspomene na svoju pomorsku tradiciju participirajući u Bokeljskoj mornarici Kotor kao članovi njene podružnice u Tivtu. Danas tivatska podružnica daje veliki broj članova Bokeljske mornarice. Iz njenih redova su komandir Glavnog odreda, prvi major **Gracija Abović**, barjaktar Glavnog odreda **Gracija Nikolić**, potpredsjednik UO Mornarice i predsjednik Podružnice Tivat, poručnik **Marjan Ribica**, komandir odreda Podružnice, kapetan **Gracija Škanata**, poručnik **Pavle Čelanović** i drugi istaknuti članovi Mornarice.